

Tillsynsplan enligt LSO och LBE 2016-2019

Version 1

Räddningstjänsten, 2016-07-20



Östra Göinge
kommun

Innehållsförteckning

Allmänt	3
Före – under – efter	3
Lag (2003:778) om skydd mot olyckor	3
Handlingsprogram	4
Syfte	4
Mål och strategi	4
Regelbunden tillsyn	5
Tillsyn i samband med evenemang och festivaler	5
Annan tillsyn	5
Genomförande/metoder	5
Resurser	6
För- och efterarbete	6
Uppföljning	7
Debitering och ekonomi	8
Bilaga 1	9
Tillsyn LSO och LBE	9

Allmänt

Via civilrättsligt avtal mellan Kristianstads och Ö Göinge kommuner samordnar och utför Räddningstjänsten Kristianstad åtgärder enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). I detta ingår tillsyn enligt LSO.

Räddningstjänsten ansvarar även för planering och genomförande av tillsyn enligt Lag (2010:1011) om Brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt den del av tillståndshantering enligt denna lag som hanteras av en kommun.

Före – under – efter

Målsättningen är att all verksamhet inom Räddningstjänsten i Kristianstad/Ö Göinge skall kopplas till de tre skeendena *före, under och efter* olyckan. Detta är något som även tydliggörs i LSO, som utgår från dessa tre skeenden. I kommentarerna till lagstiftningen anges på ett antal ställen att den enskilde bär själv det primära ansvaret för att förhindra olyckor och begränsa konsekvenserna av dessa.

Kommunen/räddningstjänsten har dock en viktig roll i detta arbete genom att stödja och underlätta för den enskilde att ta detta ansvar.

När det gäller skedet *före* så har kommunen/räddningstjänsten ett övergripande och samordnande ansvar för all förebyggande verksamhet inom kommunens geografiska område. Detta innefattar bl.a. tillsyn, utbildning, information mm.

Skedet *under* handlar om att begränsa konsekvenserna av inträffade skador då den enskilde inte själv klarar detta uppdrag, genom att bistå den enskilde med en räddningsinsats.

Slutligen *efter* olyckan ansvarar kommunen/räddningstjänsten för ett antal olika efterföljande åtgärder så som exempelvis olycksundersökning, erfarenhetsåterföring mm.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

I LSO anges (3 kap. 3§ samt 3 kap. 8§) att en kommun ska ha av kommunfullmäktige antagna handlingsprogram för förebyggande åtgärder och för räddningstjänst.

Handlingsprogram

Östra Göinge kommun antog 2016-02-24 i kommunfullmäktige ett handlingsprogram för LSO samordnat med styrdokument för kommunens krisberedskap. Handlingsprogrammet bygger bl.a. på inventering (uppdaterad 2015) av kommunens riskbild där risker för olyckor som kan föranleda räddningsinsats enligt LSO är prioriterade.

Syfte

Enligt LSO 5 kap. 1§ skall kommunen utöva tillsyn över efterlevnaden av LSO med tillhörande föreskrifter inom kommunens område.

Räddningstjänsten är kommunal tillsynsmyndighet enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) och Lag om Brandfarliga och Explosiva varor (LBE). Ansvarig nämnd är Tillstånds- och tillsynsnämnden (TT-nämnden).

Enligt närliggande lagstiftning, Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor 21 § skall den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt lagstiftningen även inom sitt verksamhetsområde tillsyn över efterlevnaden av lagen och tillhörande föreskrifter. Räddningstjänsten är delegerad myndighet enligt denna lagstiftning med TT-nämnden som ansvarig nämnd.

Mål och strategi

Tillsynsarbetet ska regelbundet följas upp under verksamhetsåret så att avsedda och krävda åtgärder verkligen genomförs. Framtagna riktlinjer för uppföljning ska användas så att alla verksamhetsutövare och kommunmedborgare får ett förtroende för tillsynsverksamheten, genom att likvärdiga bedömningar görs och likvärdig tillsynsmetodik används. I de fall där särskild vikt ska läggas vid att likvärdiga bedömningar görs ska det tas fram skriftliga PM som styr verksamheten. MSB:s (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) ”Tillsynshandbok” ska användas som ett aktivt stöd vid tillämpningen av tillsyn, vid bedömningen om åtgärders skälighet och vid upprättande av tjänsteanteckningar, föreläggande m.m.

Många tillfällen som tidigare ansetts som rådgivning och myndighetskontakter i allmänhet har klara inslag av tillsyn. Dessa ska formaliseras och ses som tillsyner enligt LSO. Exempel kan vara bedömningar inför yttranden till annan myndighet gällande alkoholtillstånd. Rutin ska tas fram så att även tillsyner som inte renderar protokoll, t.ex. särskilda teman, ska noteras.

Före – under – efter-skedena ska hela tiden finnas med som en riktlinje. Den information som finns i ett före-skede ska komma operativa styrkor till gagn i ett under-skede och den information som fås vid ett under-skede ska användas för förebyggande åtgärder. All personal som genomför tillsyn ska dessutom tänka

”operativt” och lägga in operativ information i det gemensamma datorstödsverktyget daedalos.

Regelbunden tillsyn

Samtliga kända objekt har inventerats och bedömningar av tillsynsbehovet har gjorts per objektskategori. Bedömning har gjorts per kategori om resp. objektstyp bedöms vara av sådant slag att regelbunden tillsyn bedöms behöva göras. Personsäkerhet har varit en huvudsaklig dimensionerande faktor. Objekten har sedan lagts in i grundfrister om 2 eller 4 år. Enskilda objekt kan ha annorlunda frist, såväl kortare som längre, efter bedömning från tillsyneförrättare. Detta leder till att en grundfördelning görs på åren 2016-2019.

För LBE skall samordnad tillsyn göras på objekten i samband med LSO-tillsyn där detta är möjligt. Försäljningsställen för fyrverkerier ska tillsynas under försäljningsperioden (december månad varje år).

Tillsyn i samband med evenemang och festivaler

I samband med evenemang och festivaler ska normalt tillsynsbesök göras för kontroll av t.ex. samlingsstält, framkomlighet och ev. hantering av brandfarlig vara.

Annan tillsyn

Utöver detta ska tillsyn genomföras vid händelser som påkallar detta (händelsebaserad tillsyn), t.ex. brand eller olycka där omständigheterna medför att tillsyn behövs eller vid yttrandeärenden och liknande, t.ex. i frågor rörande alkoholtillstånd och vid ny eller ändrad verksamhet.

Under perioden kommer kontinuerlig bedömning att göras så att nya objekt där tillsyn bedöms behövas. Exempel på objekt som tillkommit under de senaste åren är boenden för olika former av asylsökande, oftast klassas de som någon typ av gruppbostad alt. som hotellliknande verksamhet.

Genomförande/metoder

Tillsyn enligt LSO 2 kap 2 §:

Tillsynen genomförs i huvudsak genom kontroll av anläggningens systematiska brandskyddsarbete. Det samlade brandskyddet ska bedömas efter skälighet. Varje förrättare kan dock välja att inrikta arbetet på särskilda detaljer i brandskyddet om så är påkallat. Tillsynarbetet ska, i de fall det är möjligt att genomföra det som ett ”tema” eller motsvarande för en viss objektskategori samordnas genom startmöten inför temat och uppföljning efter detta.

För att likställa arbetet vid tillsyn så att bedömningar görs lika oavsett förrättare kan tillsynskort och PM för tillsynarbetet arbetas fram.

Tillsyn enligt LBE 21 §:

Vid tillsyn kontrolleras att hanteringen bedrivs enligt gällande hanteringstillstånd och att hanteringsföreskrifter, rutiner och bestämmelser i övrigt efterlevs.

Resurser

För tillsyneverksamheten krävs tillsynsförrättare med kunskap och erforderlig kompetens inom området. I handlingsprogrammet anges:

”För tillsyn finns personal med brandingenjörskompetens och Förebyggande 1/Tillsyn A. Även övrig operativ personal deltar i det förebyggande arbetet. Tillståndsgivning är delegerad till personal med brandingenjörskompetens.”

Gemensam bedömning kommer att göras av avdelningschef förebyggande avdelningen tillsammans med tillsynsförrättarna om lämpliga arbetsuppgifter.

Följande resurser finns till förfogande för att genomföra tillsyn (gemensam med Räddningstjänsten Kristianstad):

Avdelningschef: Del av tjänst.

Brandingenjörer knutna till förebyggande avdelningen: Del av 3 tjänster.

Brandingenjör, delad tjänst operativt förebyggande: Del av 1 tjänst.

Operativ personal med tillsynsutbildning: Särskilt tilldelade objekt.

För- och efterarbete

Före ett tillsynsbesök ska det klargöras för den enskilde fastighetsägaren och/eller nyttjanderättshavaren vad tillsyn innebär och medför. Om behov finns ska informationsmaterial som är framtaget av Räddningstjänsten skickas ut före tillsynebesöket.

Under besöket ska en summering, övergripande bedömning och återkoppling ske till den enskilde.

Ur MSB:s Tillsynshandboken: ” Summeringen av tillsynsbesöket innebär inte att man som tillsynsförrättare måste ha gjort sin slutliga bedömning av exakt vad det är som brister i brandskyddet och hur detta behöver åtgärdas. Det rör sig istället om att mer övergripande redovisa detta och ta upp de brister som är helt uppenbara. Det är lämpligt att på ett tydligt sätt också förklara för ägare och nyttjanderättshavare att den slutliga bedömningen dröjer. Om man som tillsynsförrättare varit tydlig i summeringen och verksamhetsutövarna säger att de förstått och instämt i att de behöver vidta åtgärder för att brandskyddet ska vara skäligt är det viktigt att notera detta. Om tillsynsförrättaren i sin bedömning redan kommit fram till att ett

föreläggande behövs så är det också bra att nämna detta när tillsynsbesöket summeras så att det inte kommer som en överraskning för ägaren och nyttjanderättshavaren i ett senare skede. Tillsynsförrättaren bör också meddela att tjänsteanteckningar (och eventuellt föreläggande) kommer att skrivas och kommuniceras samt när de kan förväntas få dem. Om allvarliga brister har uppmärksammats kan ett beslut om förbud av verksamheten eller delar därav vara motiverat och skäligt.”

Efter besöket ska en noggrann skälighetsbedömning göras och tjänsteanteckningar, föreläggande eller förbud upprättas.

Uppföljning

Viktigt ledord för tillsynsarbetet är kvalitet. I så hög utsträckning som möjligt ska intern uppföljning av PM, riktlinjer, tillsynskort m.m. göras regelbundet. Det är viktigt att genomförda tillsyner följs upp. Kontroll ska regelbundet göras av att svarskort m.m. är inkommet och om detta inte är fallet att ev. återbesök eller förnyade kontakter genomförs. Återbesök medför nytt protokoll och ny debitering för tillsynsbesök.

Uppföljning efter tillsyn kan göras genom att t.ex.:

Återkoppla till den enskilde att denne tagit del av tjänsteanteckningar.

Återkoppling från den enskilde att åtgärder man var överens om i tjänsteanteckningar är genomförda.

Återkoppling via svar från den enskilde eller via efterbesök att förelagda åtgärder är genomförda.

Genomföra efterbesiktning/nytt tillsynebesök.

Möten om tillsyn m.m. ska regelbundet hållas inom Räddningstjänsten för att följa upp verksamheten. På möten ska följande punkter avhandlas:

Tillsyn LSO, planerade, genomförda, särskilda händelser m.m. samt planering för period fram till nästa möte.

Tillsyn LBE, planerade, genomförda, särskilda händelser m.m. samt planering för period fram till nästa möte.

Planärenden (ej tillsynsärende men viktigt för helhetsbedömningarna).

Tillståndsärenden LBE.

Byggärenden, ev. tillsyner vid byggnationer, byggsamråd m.m.

Kommande evenemang.

Löpande diskussioner ska avhandlas utan att formella möten genomförs. Om det är särskilda synpunkter som är viktiga för att en helhet ska nås bland samtliga förrättare är det viktigt att anteckningar görs och sprids.

Mellan de större avstämningsmötena kan mindre möten planeras in.

Varje kvartal skall uppföljning göras om hur tillsyneverksamheten löper för att t.ex. se resursbehov, hur verksamheten ligger till gentemot planerad o.s.v.

Debitering och ekonomi

Debitering av tillsyner och tillstånd ska göras efter riktlinjerna i av kommunen beslutad prislista.

Vid särskilda tillfällen såsom händelsebaserade tillsyner eller tillsyner/tillstånd som inte kan klassas in under ovanstående görs en beräkning på total nedlagd tid vilken multipliceras med timkostnad enligt prislistan.

Bilaga 1

Tillsyn LSO och LBE

Grundfrister kopplat till verksamhet

För att ha som stöd vid indelning av specifika objekt. Handläggaren placerar in fristen med detta som grund men med den totala riskbilden i åtanke vilket kan ändra grundfrist. Efter infristning så tas varje enskilt objekt upp på möte för kvalitetssäkring och ev. justering av frist.

Tillsyn primärt LSO

1. Vård och omsorg		
a.	Åldringvård	2 år
b.	Gruppboheter	4 år
2. Skola, förskola, fritidsgård, gymnasieskola		
a.	Ett plan, mindre antal barn/unga vuxna	4 år
b.	Ett plan, större antal barn/unga vuxna	2 år
c.	Flera plan, mindre antal barn/unga vuxna	4 år
d.	Flera plan, större antal barn/unga vuxna	2 år
4. Hotell m.m.		
a.	Hotell	4 år
b.	Elevhem	4 år
5. Lokaler med stort personantal ("samlingslokal")		
a.	Restaurang med alkoholtillstånd	4 år
b.	Danslokal med alkoholtillstånd	2 år
d.	Teater, biograf osv	4 år
6. Industrier		
a.	Industrier, särskild bedömning på brandrisk	4 år
b.	LBE mindre omfattning	4 år
c.	LBE större omfattning	2 år
7. Campingplatser	Normalt årliga besök, behovsbedömning görs varje år	
8. Ren LBE-tillsyn		
a.	Bensinmack, bemannad alt. butik	4 år
b.	Gasolanläggningar	4 år